


# Likabehandlingsplan

- plan för arbetet mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

## Lillhälloms förskola

Giltighetstid: 2022.11.30– t.o.m. 2023.11.30

Ansvarig rektor: Carina Westin



## **1. Syfte och bakgrund**

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn/elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

## **2. Vision och arbetssätt**

Vår förskola ska vara en levande social gemenskap som ger trygghet samt vilja och lust att lära. Miljön ska vara tillgänglig för alla barn och inspirera dem att samspeka och att utforska omvärlden samt stödja barnens utveckling, lärande, lek och kommunikation.

## **3. Kartläggning av riskområden**

Lpfö18 vill att varje barn ska utveckla sin förmåga till ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften. Att inte kunna göra sig förstådd eller inte förstå sin omvärld kan skapa frustration hos barnen vilket kan leda till otrygghet och konflikter i gruppen.

## **4. Mål för arbetet**

Barnen ska våga tro på sig själva. Vara trygga med olika sätt att uttrycka sig på. Våga svara eller prova, att säga "fel" eller att det blir tokigt gör inget.

## **5. Handlingsplan**

Vi ska arbeta med djup ordkunskap och stanna upp i det vi förtillfället arbetar med. Vi ska ge barnen mycket information kopplad till varje ord. Hur det låter, betydelse, kategori, beskrivning, användningsområde, likheter m.m. Djup ordkunskap krävs för att kunna använda ett ord på rätt sätt i rätt sammanhang och för snabb ordåtkomst.

## 6. Utvärdering av genomförda insatser

De flesta försöker lösa konflikter och kompromissa men några barn behöver stöd av pedagog.

Vi har några barn som har haft hög frånvaro under hösten och vi kan se att vi behöver jobba mer på att få in dem i gruppen.

Vi jobbar med delar ur barnkonventionen men inte utifrån kompisböckerna, tex "rätten till ett eget namn", "boende", "hur man är en bra kompis".

## 7. Barns delaktighet i arbetet

Barnen har haft inflytande i arbetet med kanin & igelkotts hus. De har bestämt hur huset ska se ut och just nu har de enats om att bygga en säng. De har mätt och gjort en ritning. Även beslutat om vilket material sängen ska byggas av.

## 8. Rutiner för akuta situationer

### Vad gör personalen i en akut situation:

Om en situation uppstår där vi misstänker att ett barn känner sig kränkt, ska pedagogen genast ta tag i situationen. Är det ett barn som utfört kränkningen samtalar vi både med barnet som känner sig utsatt, och den eller de som utfört kränkningen. Den akuta situationen måste lösas så båda sidor utvecklar en förståelse för situationen, utifrån sin ålder och mognad. Syftet är att den empatiska förmågan utvecklas för den som utfört kränkningen, så att kränkningen inte uppstår igen. Den utsatte måste kunna känna trygghet och tycka att det är roligt att komma till förskolan.

Om en situation uppstår då vi misstänker att en vuxen kränker ett barn ska också pedagogerna gå in i den akuta situationen. Om vi ser någon pedagog utföra handling som vi bedömer vara kränkande för ett barn, säger vi omedelbart till den pedagogen att lämna situationen och att man själv tar över.

### Rutiner för att utreda, åtgärda och dokumentera när barn kränker barn:

Personal som får kännedom om att ett barn har blivit utsatt för kränkande eller diskriminerad behandling ska anmäla det till Rektor. Vi använder rapporteringssystemet LISA. Rektor är ansvarig att rapportera till verksamhetschef/huvudmannen.

## **Rutiner för att utreda, åtgärda och dokumentera när vuxen kränker eller diskriminerar barn:**

Personal som får kännedom eller ser att kollega kränker barn anmäler till rektor som tar över utredningen med syfte att omedelbart stoppa eventuella fortsatta kränkningar, Rektor använder rapporteringssystemet STELLA. Rektor rapporterar till verksamhetschef/huvudmannen.

## **9. Bilaga: definitioner och begrepp**

### **Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen**

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

#### **• Kön**

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

#### **• Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)**

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

#### **• Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

#### **• Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

#### **• Funktionsnedsättning**

(i diskrimineringslagen funktionshinder)

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

#### • Sexuell läggning

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

#### • Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

#### *Direkt diskriminering*

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

#### *Indirekt diskriminering*

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

#### *Bristande tillgänglighet*

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäligen tillgänglighetsåtgärder kan komma att göras sig skyldig till diskriminering.

#### *Trakasserier*

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet "sexuella trakasserier" innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

#### ***Kränkande behandling enligt skollagen***

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

#### ***Fler begrepp***

##### **• Mobbning**

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

##### **• Rasism**

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

##### **• Främlingsfientlighet**

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

##### **• Homofobi**

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.